

IT 1 - Sandvika VGS

5. Mer CSS

Plan

- CSS-selektorer
 - Id
 - Class
 - Pseudoselektor
 - Pseudoklasse
 - Kombinasjoner av selektorer
- Mer avansert grid
 - Det periodiske system

CSS-selektorer

- En selektor brukes i CSS til å velge HTML-element(er)
 - Typer selektorer er:
 - HTML-tag
 - Id
 - class
 - Pseudoselektor
 - Pseudoklasse
- ```
p{color:blue;}
#hovedBilde{width:400px;}
.rundtBilde{border-radius: 50%;}
p::first-letter{font-size: 42px;}
button:hover{color:lightgrey;}
```

# Hashtag-selektor med id

- Hvis ett enkelt HTML-element skal skille seg ut på nettsiden kan vi bruke id og hashtag-selektor

- Attributtet id settes på HTML-elementet som skal endres

```
<h1 id="idNavn">Min overskrift</h1>
```

i <body>-elementet

- Selektoren som finner elementet skrives med # foran

```
#idNavn{
 egenskap: verdi;
}
```

i CSS-koden

Punkt-selektorer med class

- Hvis flere HTML-element skal skille seg ut på nettsiden kan vi bruke id og hashtag-selektor

i <body>-elementet

- Attributtet class settes på HTML-elementene som skal endres

```
<h1 class="classNavn"> Min overskrift</h1>
<p class="classNavn"></p>
```

- Selektoren som finner elementene skrives med . foran

i CSS-koden

```
.classNavn{
 egenskap: verdi;
}
```

Pseudoselektorer

- En pseudoselektor beskriver hvordan deler av et HTML-element skal se ut.
- For eksempel første bokstaven i en tekst -

```
p::first-letter{
 font-size: 42px;
}
```

Lorem ipsum dolor sit amet
nisi ut aliquip ex ea commodo
culpa qui officia deserunt moll

- Pseudoselektoren skrives etter en selektor med to kolon (::) i mellom →

```
selektor::pseudoselektor{
 egenskap:verdi;
}
```

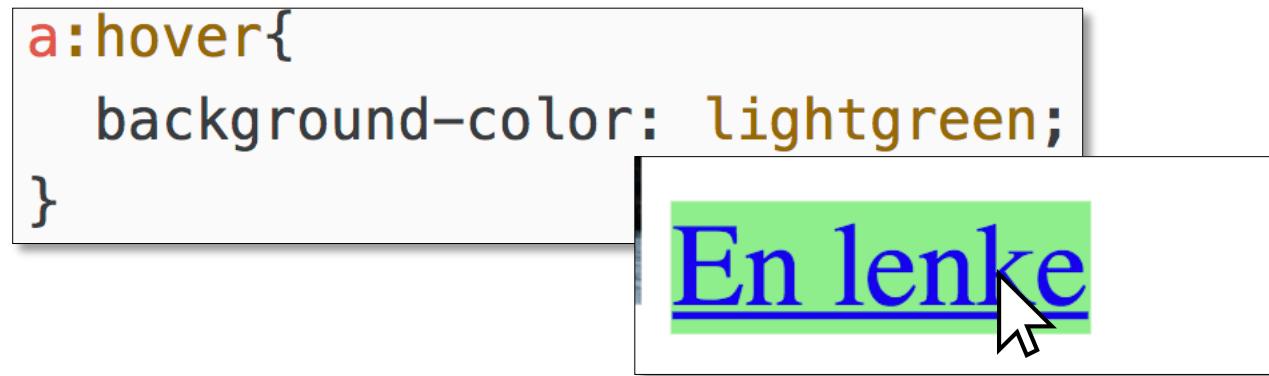
Pseudoselektorer

- Eksempler på pseudoselektorer (s. 55):

Pseudoselektor	Forklaring
::before	Setter inn innhold før elementet
::after	Setter inn innhold etter elementet
::first-letter	Den første bokstaven i et element
::first-line	Den første linjen i et element
::selection	Del av elementet som er markert av bruker

Pseudoklasse

- Brukes til å bestemme utseende på HTML-elementer når de er i en bestemt tilstand.
- Feks. når musepekeren holdes over et element:

- Pseudoselektoren skrives etter en selektor med ett kolon (:) i mellom →

```
selektor:pseudoklasse{
 egenskap:verdi;
}
```

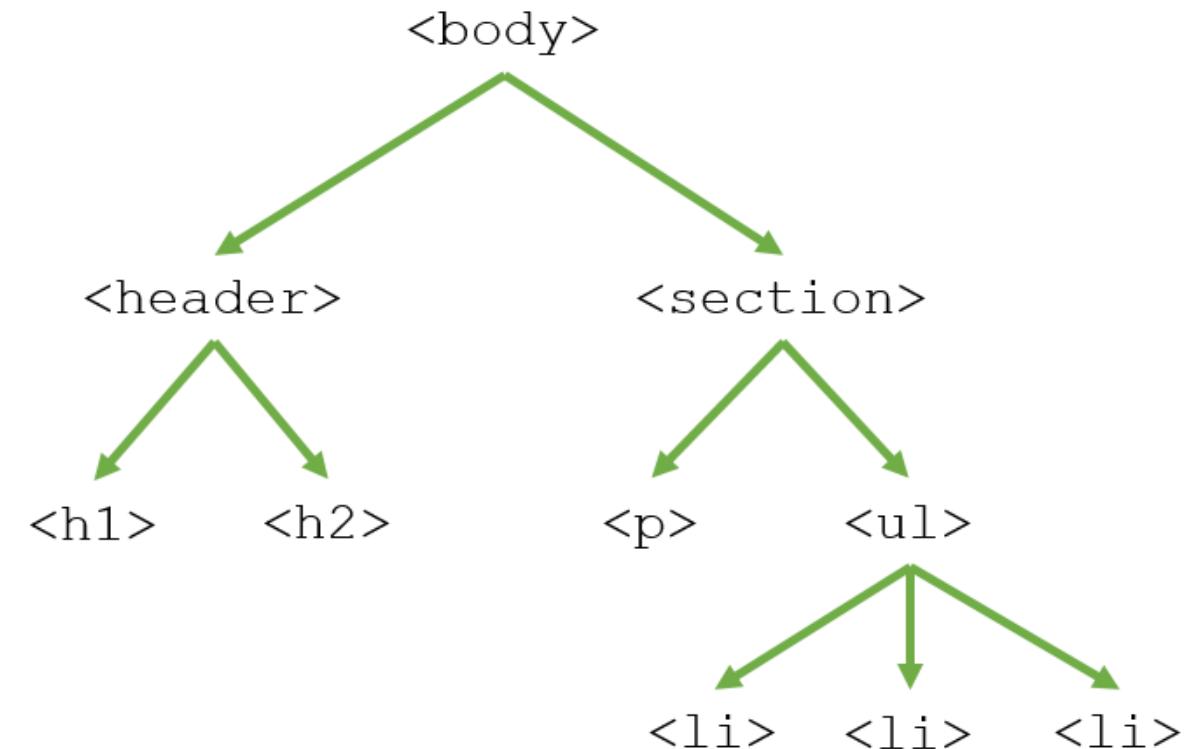
Pseudoklasser

- Eksempler på pseudoklasser (s. 57):

Pseudoselektor	Forklaring
:hover	Pilmarkøren føres over et element
:active	Klikk på et element
:focus	Et element er i fokus – feks. når du trykker på et input-element
:checked	En radioknapp eller flervalgsboks er valgt
:nth-child(odd)	Velger annen hvert element (oddetall)
:nth-child(even)	Velger annen hvert element (partall)
:nth-child(3n)	Velger hvert tredje element

Kombinasjoner av selektorer

- HTML-dokumenter er bygd opp i en tre-struktur.
- For å endre utseende på spesielle deler av nettsiden kan vi bruke kombinasjoner av selektorer.

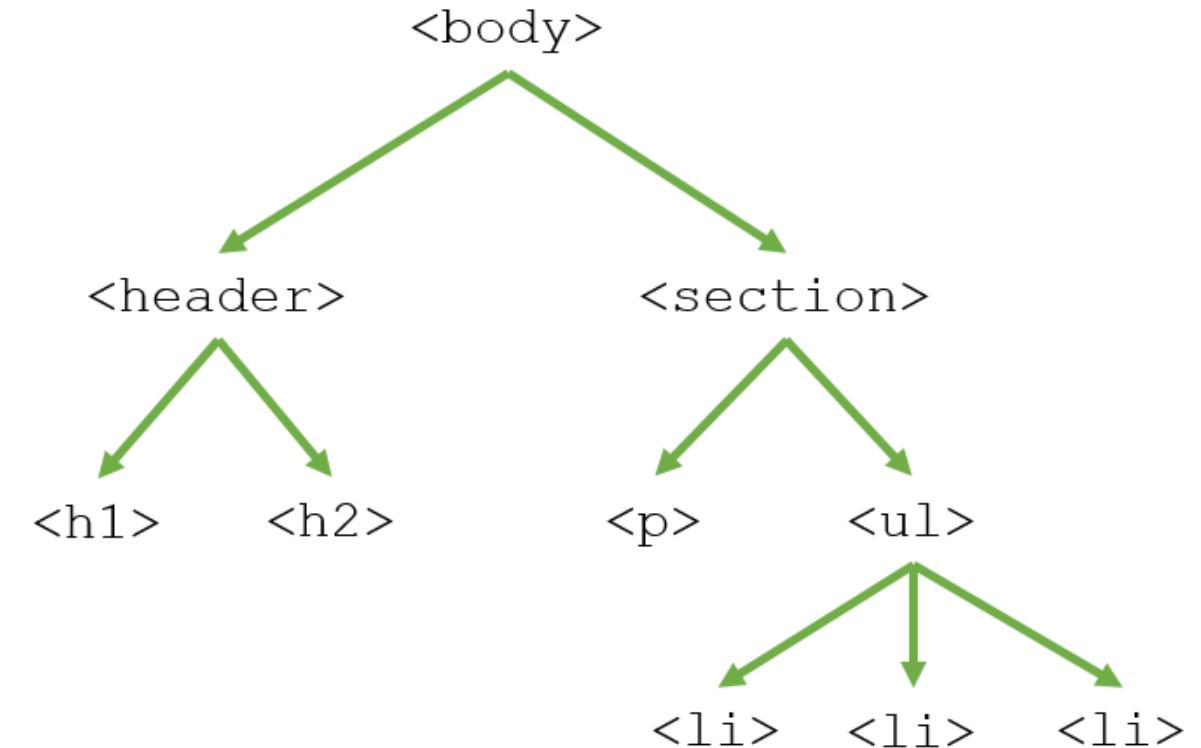

Kombinasjoner av selektorer

```
<body>
 <header>
 <h1>Overskrift 1</h1>
 <h2>Overskrift 2</h2>
 </header>
 <section>
 <p>Et avsnitt</p>

 Første punkt
 Andre punkt
 Tredje punkt

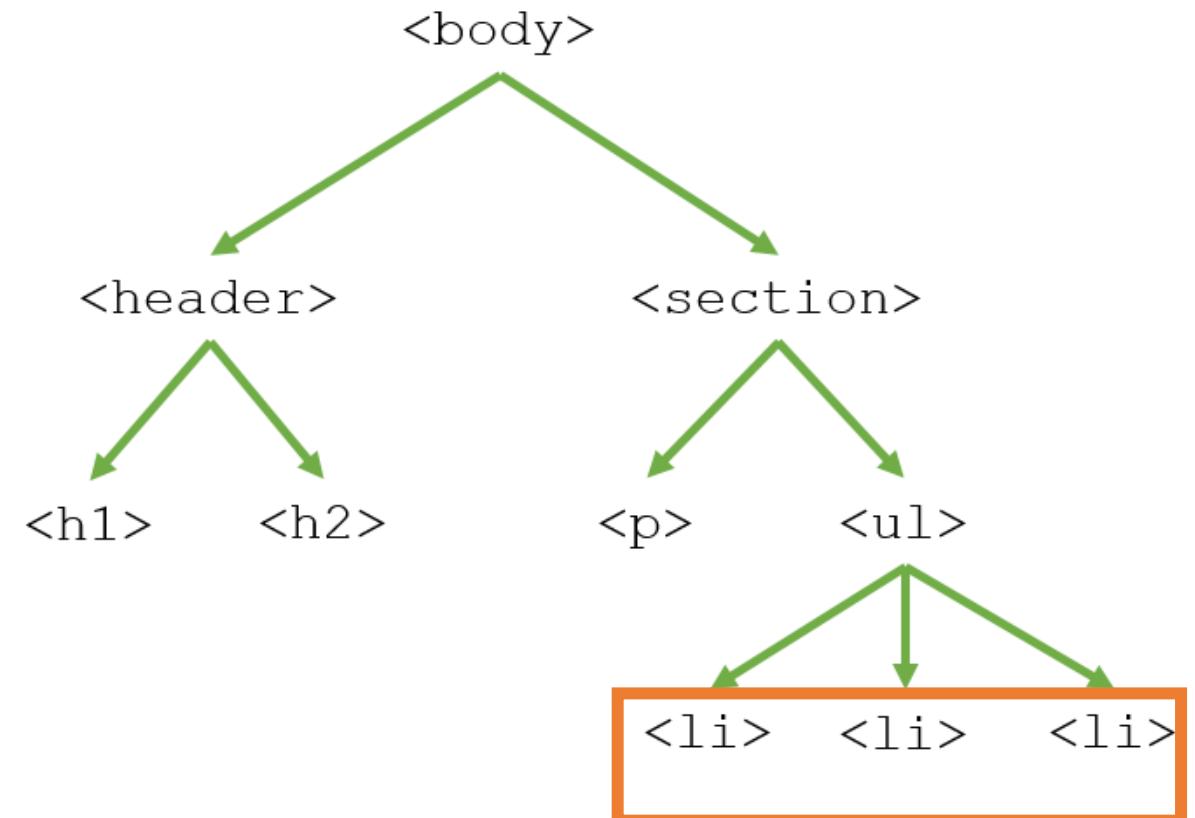
 </section>
</body>
```


Kombinasjoner av selektorer

- Eksempel
  - Alle li-elementer inne i ul-elementer

```
ul li {
 background-color: orange;
}
```


Kombinasjoner av selektorer

```
<html>
```

```
 <body>
```

```

```

pic1.jpg

```
 <p>
```

This is my paragraph full of useful information

```

```

pic2.jpg

Since there is text around these images they should be styled a little differently

```

```

pic3.jpg

```

```

pic4.jpg

Alle img-elementer som ligger inne i p-elementer

```
p img {
 width: 100px;
}
```

Vi lager en navigasjonsbar

```
<header>
 <nav>
 Hjem
 Historie
 Album
 Om meg
 </nav>
</header>
```

En klasse «active» settes på den siden som brukeren er inne på.

```
1 body{
2 margin: 0;
3 }
4 nav {
5 display: flex;
6 background-color: #1565c0;
7 }
8 nav a {
9 color: white;
10 text-align: center;
11 text-decoration: none;
12 padding: 25px;
13 }
14 .active {
15 background-color: #0d47a1;
16 }
```

Vi lager en navigasjonsbar

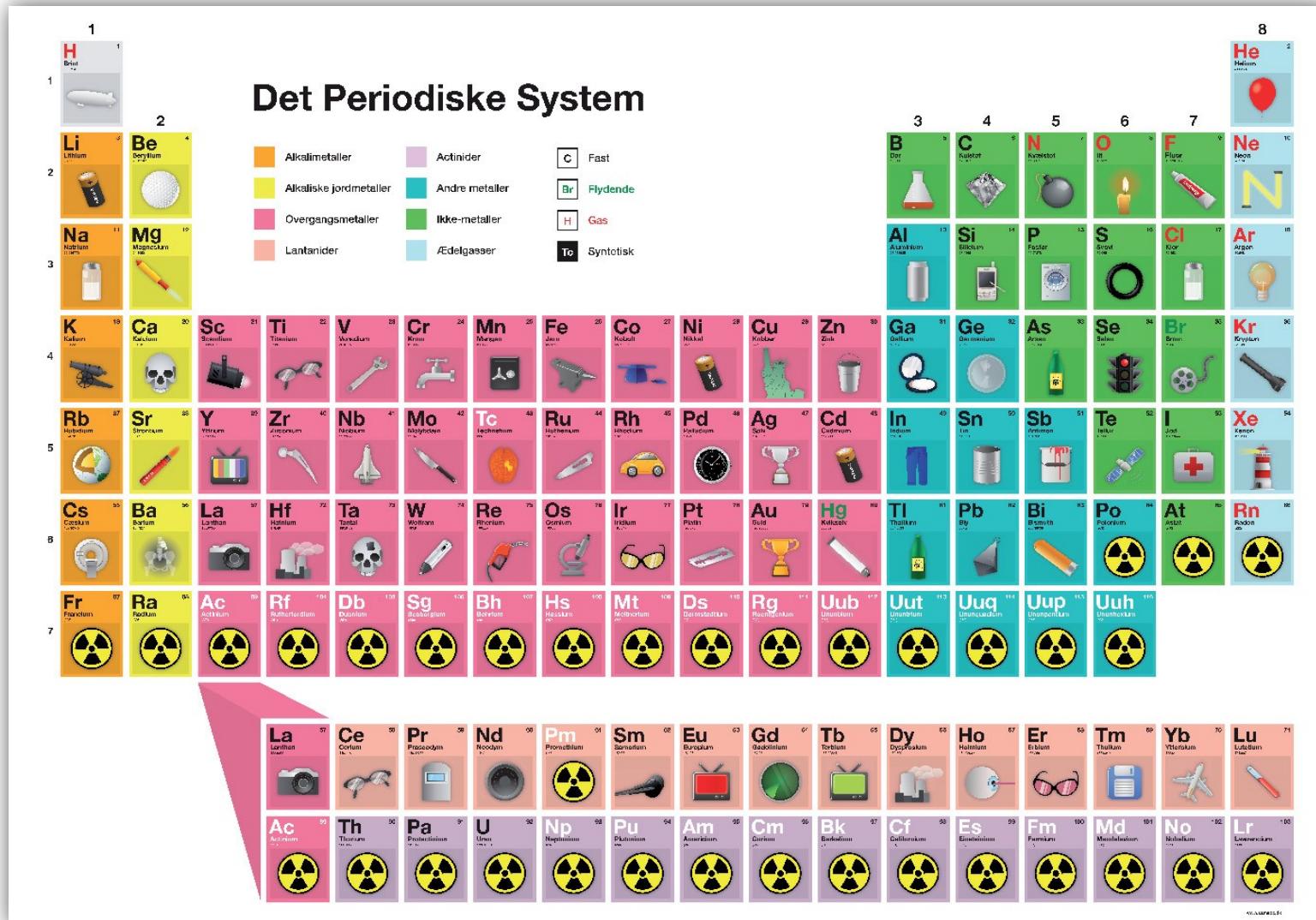
```
nav a:hover {
 background-color: #82b1ff;
}
```

Pseudoklassen :hover settes på lenkene slik at fargen på den lenken musen er over endres.

Bonus: dobbel pseudoklasse

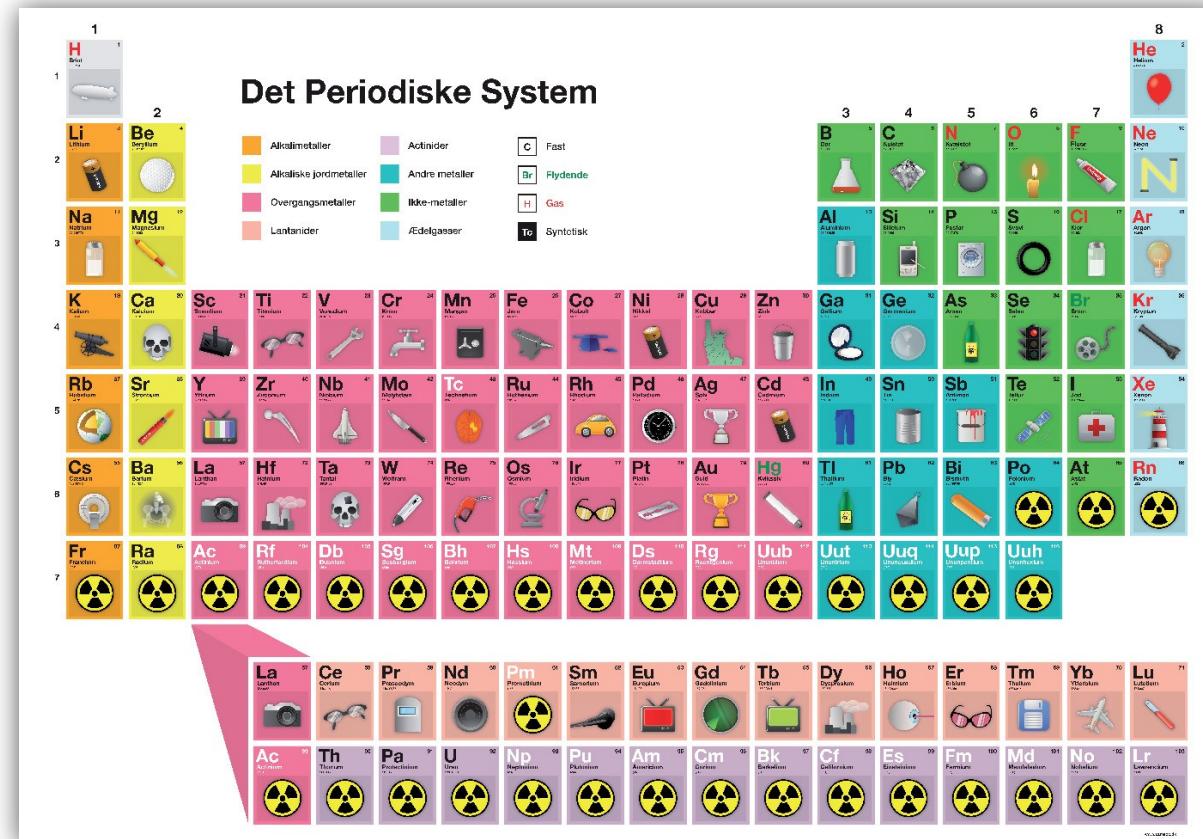
```
nav a:hover:not(.active) {
 background-color: #82b1ff;
}
```

Det periodiske system 150 år

Det periodiske system 150 år

- Finn filen systemet.html som ligger i mappen det-periodiske-system

Det periodiske system 150 år

- Vi setter på en grid med 8 i bredden.

```
.systemet{
 display: grid;
 grid-template-columns: repeat(8,1fr);
}
```

- Legg merke til repeat(8,1fr)
  - Det betyr at 1fr skal repeteres 8 ganger

Det periodiske system 150 år

1 He	2 He	3 He	4 He	5 He	6 He	7 He	8 He
9 He	10 He	11 He	12 He	13 He	14 He	15 He	16 He
17 He	18 He	19 He	20 He	21 He	22 He	23 He	24 He
25 He	26 He	27 He	28 He	29 He	30 He	31 He	32 He
33 He	34 He	35 He	36 He	37 He	38 He	39 He	40 He
41 He	42 He	43 He	44 He	45 He	46 He	47 He	48 He
49 He	50 He	51 He	52 He	53 He	54 He	55 He	56 He
57 He	58 He	59 He	60 He	61 He	62 He	63 He	64 He
65 He	66 He	67 He	68 He	69 He	70 He	71 He	72 He
73 He	74 He	75 He	76 He	77 He	78 He	79 He	80 He
81 He	82 He	83 He	84 He	85 He	86 He	87 He	88 He
89 He	90 He	91 He	92 He	93 He	94 He	95 He	96 He
97 He	98 He	99 He	100 He	101 He	102 He	103 He	104 He
105 He	106 He	107 He	108 He	109 He	110 He	111 He	112 He
113 He	114 He	115 He	116 He	117 He	118 He		

Det periodiske system 150 år

- **Span**

- grid-column: span 6;
- Gjør at et grid-element går over seks kolonner.
- Tallet etter span bestemmer hvor mange kolonner elementet skal gå over.

```
<div class="grunnstoff span-6">
 <div class="tall">2</div>
 <div class="navn">He</div>
</div>
```

```
.span-6{
 grid-column: span 6;
}
```

1 He	2 He							3 He
4 He	5 He	6 He	7 He	8 He	9 He	10 He	11 He	
12 He	13 He	14 He	15 He	16 He	17 He	18 He	19 He	
20 He	21 He	22 He	23 He	24 He	25 He	26 He	27 He	
28 He	29 He	30 He	31 He	32 He	33 He	34 He	35 He	

Det periodiske system 150 år

- **Gjøre element usynlig**

- Et element kan gjøres usynlig med opacity: 0;

```
<div class="grunnstoff span-6 usynlig">
 <div class="tall">2</div>
 <div class="navn">He</div>
</div>
```

```
.usynlig{
 opacity: 0;
}
```

1 He								3 He
4 He	5 He	6 He	7 He	8 He	9 He	10 He	11 He	
12 He	13 He	14 He	15 He	16 He	17 He	18 He	19 He	
20 He	21 He	22 He	23 He	24 He	25 He	26 He	27 He	
28 He	29 He	30 He	31 He	32 He	33 He	34 He	35 He	
36 He	37 He	38 He	39 He	40 He	41 He	42 He	43 He	

Det periodiske system 150 år

- Oppgave
  - Bruk CSS og class for å lage et fint periodisk system
  - Vær kreativ, del opp i forskjellige grupper som edelgasser, metaller osv. Se <https://no.wikipedia.org/wiki/Peridesystemet>
  - Tips: <https://scrimba.com/p/pGQrYTk/cGP8NHv>